

P. č.	Doklad	Účtovný prípad	Účtovací predpis	
			MD	D
35.	IÚD	Pestovateľské celky trvalých porastov nadobudnuté štátnym podnikom delimitáciou:		
		a) obstaranie pestovateľských celkov trvalých porastov	042	411
		b) zaradenie pestovateľských celkov trvalých porastov do majetku ÚJ	025	042
36.	IÚD	Prevod konečného zostatku na konci účtovného obdobia pri uzavretí účtovných kníh	702	025

026 – Základné stádo a ťažné zvieratá

Základným stádom a ťažnými zvieratami sa rozumejú dospelé plemenné a chovné zvieratá za účelom ich hospodárskeho využitia bez ohľadu na obstarávaciu cenu. Hospodárskym úžitkom sa rozumie najmä narodenie mláďat, produkcia mlieka, vlny, využitie ťažnej sily zvierateľa a komerčné využitie. Dospelosť zvierat za účelom ich zaradenia do dlhodobého hmotného majetku je stanovená napr. spôsobilosťou reprodukcie zvierat, ako sú spôsobilosť rozmnožovania a veková hranica. Medzi zvieratá základného stáda sa zaraďujú napr. kravy, muflóny, daniele, jelene, pštrosy, ak je ich využiteľnosť v chove dlhšia ako štyri roky.

Ocenenie dospelých zvierat obstaraných z vlastného chovu preradených zo zásob do dlhodobého hmotného majetku sa zvýši o náklady spojené s preradením, externé náklady na veterinárnu kontrolu, dopravu zvierat na iné miesto ustajnenia a pod.

P. č.	Doklad	Účtovný prípad	Účtovací predpis	
			MD	D
1.	IÚD	Zaúčtovanie začiatočného stavu na začiatku účtovného obdobia pri otvorení účtovných kníh	026	701
2.	PFA	Nákup zvierat základného stáda a ťažných zvierat kúpou (dodávateľsky) – fakturovaná suma	042	321

P. č.	Doklad	Účtovný prípad	Účtovací predpis	
			MD	D
17.	IÚD	Zúčtovanie opravnej položky k oceneľným právam pri ich trvalom vyradení z účtovníctva	091	074
18.	IÚD	Prevod konečného zostatku na konci účtovného obdobia pri uzavretí účtovných kníh	074	702

075 – Oprávky ku goodwillu

Oprávky ku goodwillu predstavujú kumulované odpisy, ktoré vyjadrujú trvalé zníženie hodnoty goodwillu.

P. č.	Doklad	Účtovný prípad	Účtovací predpis	
			MD	D
1.	IÚD	Zaučtovanie začiatočného stavu na začiatku účtovného obdobia pri otvorení účtovných kníh – oprávky ku goodwillu	701	075
2.	IÚD	Zaučtovanie začiatočného stavu na začiatku účtovného obdobia pri otvorení účtovných kníh – oprávky k zápornému goodwillu	075	701
3.	IÚD	Ak sa pri kúpe alebo vklade podniku, alebo jeho časti zistí, že budúce ekonomické úžitky z goodwillu budú pravdepodobne nižšie, ako je hodnota goodwillu, ÚJ príslušnú časť odpíše pri kúpe alebo vklade podniku, alebo jeho časti	551	075
4.	IÚD	Jednorazový odpis záporného goodwillu pri kúpe alebo vklade podniku, alebo jeho časti	075	551
5.	IÚD	Ak sa pri zlúčení, splynutí alebo rozdelení zistí, že budúce ekonomické úžitky z goodwillu budú pravdepodobne nižšie, ako je hodnota goodwillu, ÚJ príslušnú časť odpíše pri zlúčení, splynutí alebo rozdelení	551	075
6.	IÚD	Jednorazový odpis záporného goodwillu pri zlúčení, splynutí alebo rozdelení	075	551
7.	IÚD	Zaučtovanie mesačného odpisu goodwillu	551	075

P. č.	Doklad	Účtovný prípad	Účtovací predpis	
			MD	D
20.	IÚD	Škoda na tovare zistená pri jeho prevzatí na sklad:		
		a) prevyšujúca normu prirodzených úbytkov	549	131
		b) neprevyšujúca normu prirodzených úbytkov	504	131
21.	PRÍ	Príjem tovaru na sklad	132	131
22.	IÚD	Pri uzatváraní účtov bol zistený konečný zostatok na účte 131 na strane:		
		a) MD (tovar bol vyfakturovaný, ale nebol dodaný a prevzatý na sklad)	139	131
		b) D (tovar bol dodaný a prevzatý na sklad, ale nebol vyfakturovaný):		
		– cena prevzatého tovaru je známa	131	326
		– cena prevzatého tovaru je odhadnutá	131	323
		– príjem tovaru na sklad	132	131
23.	IÚD	Preúčtovanie tovaru na ceste na účet obstarania tovaru na začiatku nasledujúceho účtovného obdobia	131	139

132 – Tovar na sklade a v predajniach

Pri spôsobe A účtovania zásob sa na účte 132 účtuje tovar nakúpený a prevzatý na sklad, ocenený v obstarávacích cenách, a v prípade aktivovaného tovaru sa na tomto účte účtuje tovar v ocenení výrobkov, ktoré boli aktivované. Na tomto účte sa účtujú aj úbytky tovaru prevažne z titulu jeho predaja, ale aj z iných dôvodov, ako sú napr. darovanie či znehodnotenie tovaru. Pri účtovaní zásob spôsobom A bez kalkulačného účtu 131 účtuje účtovná jednotka obstaranie tovaru priamo na tento účet. Pri účtovaní zásob spôsobom B účtuje účtovná jednotka na tomto účte iba na začiatku účtovného obdobia (otvorenie účtu) a na konci účtovného obdobia pri uzatváraní účtovných kníh, tzn., že v priebehu účtovného obdobia sa na tomto účte neúčtuje.

O tovare sa účtuje, ak sa nakupuje za účelom predaja, pričom nakúpený tovar sa zachováva v nezmenenej podobe, nepoužíva sa, neprenajíma a nevykonáva sa na ňom technické zhodnotenie. Tovarom sú aj výrobky vlastnej výro-

315 – Ostatné pohľadávky

Na účte 315 sa účtujú ostatné pohľadávky z obchodných vzťahov, napr. reklamácie voči dodávateľom, nárok na záručný paušál pri prevzatí záväzkov za záručné opravy, pohľadávky z predaja dlhodobého majetku a materiálu. Reklamácie môžu byť z dôvodu zlej akosti, z dôvodu dodania iného tovaru alebo dodania iného množstva a pod. Odberateľ, ak v dodávke zistí uvedené nezrovnalosti, si môže uplatniť reklamáciu voči dodávateľovi vystavením dokladu. V praxi sa ako doklad najčastejšie používa tzv. reklamačný list. Na účte 315 sa účtuje aj finančné vysporiadanie prenajímateľa s nájomcom z dôvodu predčasného ukončenia finančného prenájmu (§ 30 postupov účtovania pre podnikateľov).

P. č.	Doklad	Účtovný prípad	Účtovací predpis	
			MD	D
1.	IÚD	Zaúčtovanie začiatočného stavu na začiatku účtovného obdobia pri otvorení účtovných kníh	315	701
Ostatné pohľadávky v mene euro				
2.	VFA ZML	Faktúra tuzemskému odberateľovi za splnené dodávky (dodávateľ nie je platiteľ DPH), napr. za predaj: a) dlhodobého nehmotného a hmotného majetku b) materiálu	311, 315 311, 315	641 642
3.	VFA ZML	Faktúra tuzemskému odberateľovi za splnené dodávky (dodávateľ je platiteľ DPH), napr. za predaj dlhodobého nehmotného a hmotného majetku, materiálu: a) predajná cena (tržba bez DPH) b) DPH c) celková suma	– – 311, 315	641, 642 343 –

P. č.	Doklad	Účtovný prípad	Účtovací predpis	
			MD	D
14.	IÚD VBÚ	Nárok na sponzorské na základe uzatvorenej zmluvy o sponzorstve:		
		a) inkaso peňažných prostriedkov na bankový účet	221	347
		b) na náklady, ktoré súvisia s bežným účtovným obdobím	347	648
		c) na náklady, ktoré budú vynaložené v budúcom účtovnom období	347	384
		d) zúčtovanie sponzorského do výnosov v časovej a vo vecnej súvislosti s vynaloženými nákladmi	384	648
15.	IÚD VBÚ	Platby sankčného charakteru z titulu nesprávne použitej dotácie:		
		a) predpis sankcie (pokuty a penále)	545	346, 347
		b) úhrada sankcií z bankového účtu	346, 347	221
16.	IÚD	Prevod pasívneho konečného zostatku na konci účtovného obdobia pri uzatváraní účtovných kníh	346, 347	702
17.	IÚD	Prevod aktívneho konečného zostatku na konci účtovného obdobia pri uzatváraní účtovných kníh	702	346, 347

Účtová skupina 35 – Pohľadávky voči spoločníkom a združeniu

V rámci **zúčtovacích vzťahov voči spoločníkom a združeniu** (ÚS 35 a ÚS 36) sa účtujú podiely na zisku (dividendy) nasledovne:

1. vyplácanie podielov na zisku (dividend):

- ak je spoločníkom akcionár a. s. (FO), spoločník s. r. o. (FO), komanditista v k. s. (FO), člen družstva, potom účtovanie je *MD 431, 428/D 364*;
- ak je spoločníkom spoločník v. o. s. a komplementár k. s., potom účtovanie je *MD 596/D 364*;

- ak je spoločníkom akcionár a. s., spoločník s. r. o., komanditista v k. s., ktorí sú obchodnými spoločnosťami, potom účtovanie je *MD 431, 428/D 361, 365*;
2. **príjem podielov** na zisku (dividend):
- pohľadávky z dividend voči účtovným jednotkám s podielovou účasťou viac ako 20 % na základnom imaní sa účtujú *MD 351/D 665* (malá účtovná jednotka, veľká účtovná jednotka);
 - pohľadávky z dividend voči účtovným jednotkám s podielovou účasťou viac ako 20 % na základnom imaní sa účtujú *MD 355/D 665* (mikro účtovná jednotka);
 - pohľadávky z dividend voči účtovným jednotkám s podielovou účasťou menej ako 20 % na základnom imaní sa účtujú *MD 355/D 665* (mikro účtovná jednotka, malá a veľká účtovná jednotka).

351 – Pohľadávky voči prepojeným účtovným jednotkám a účtovným jednotkám v rámci podielovej účasti

Na účte *351* sa účtujú pohľadávky medzi prepojenými účtovnými jednotkami, pohľadávky voči účtovnej jednotke, v ktorej má účtovná jednotka spoločný rozhodujúci vplyv, pohľadávky voči účtovnej jednotke, ktorá má v účtovnej jednotke spoločný rozhodujúci vplyv, ďalej pohľadávky voči účtovnej jednotke, v ktorej má účtovná jednotka podielovú účasť a pohľadávky voči účtovnej jednotke, ktorá má v účtovnej jednotke podielovú účasť, napr. krátkodobé pôžičky, dlhodobé dividendy a krátkodobé dividendy, úroky z omeškania pri oneskorenom splácaní peňažného vkladu spoločníka obchodnej spoločnosti. Na tomto účte sa neúčtujú pohľadávky z obchodného styku.

Mikro účtovná jednotka neúčtuje na tomto účte pohľadávky voči prepojeným účtovným jednotkám a účtovným jednotkám v rámci podielovej účasti, účtuje ich na účte *355*.

P. č.	Doklad	Účtovný prípad	Účtovací predpis	
			MD	D
1.	IÚD	Zaúčtovanie začiatočného stavu na začiatku účtovného obdobia pri otvorení účtovných kníh	351	701

ÚČTOVÁ TRIEDA 4 – KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLHODOBÉ ZÁVÄZKY

Účtová skupina 41 – Základné imanie a kapitálové fondy

411 – Základné imanie

Na účte 411 sa účtujú peňažné a nepeňažné vklady spoločníkov, akcionárov do spoločnosti a členov družstva, či už pri založení spoločnosti alebo v priebehu uskutočňovania podnikateľskej činnosti. K účtu 411 je účtovná jednotka povinná viesť analytickú evidenciu, a to podľa základného imania vytvoreného vkladmi, základného imania vytvoreného zo zisku, podľa jednotlivých spoločníkov a členov družstva, ktorí vložili vklad alebo im bol zvýšený zo zisku. U družstiev sa základné imanie člení aj na zapisované a nezapisované do obchodného registra.

P. č.	Doklad	Účtovný prípad	Účtovací predpis	
			MD	D
1.	IÚD	Zaučtovanie začiatočného stavu na začiatku účtovného obdobia pri otvorení účtovných kníh	701	411
2.	IÚD VOR	Zvýšenie základného imania v spoločnosti s ručením obmedzeným, akciovej spoločnosti, v komanditnej spoločnosti a družstve, pri základnom imaní zapisovanom do obchodného registra – ku dňu zápisu do obchodného registra	419	411
3.	IÚD VOR	Zníženie základného imania v spoločnosti s ručením obmedzeným, akciovej spoločnosti, v komanditnej spoločnosti a družstve, pri základnom imaní zapisovanom do obchodného registra – ku dňu zápisu do obchodného registra	411	419

503 – Spotreba ostatných neskladovateľných dodávok

Na účte 503 sa účtuje spotreba dodávok, ktoré predstavujú neskladovateľné nákupy ako napr. spotreba vody v stavebnej výrobe, odber vody z vodných zdrojov na účely zavlažovania a pod.

P. č.	Doklad	Účtovný prípad	Účtovací predpis	
			MD	D
1.	PFA	Faktúra od dodávateľa za spotrebované ostatné neskladovateľné dodávky (odber vody z vodných zdrojov na účely zavlažovania, voda na napájanie zvierat a pod.): a) cena neskladovateľných dodávok b) DPH c) celková suma	503 343 –	– – 321
2.	IÚD	Spotrebované a nevyfakturované ostatné neskladovateľné dodávky: a) suma spotrebovaných neskladovateľných dodávok je známa b) suma spotrebovaných neskladovateľných dodávok je odhadovaná	503 503	326 323
3.	IÚD	Zrušenie rezervy na spotrebu neskladovateľných dodávok v prípade, že rezerva nebola použitá (napr. rezerva bola vytvorená vo vyššej sume, ako vznikol skutočný náklad)	323	503
4.	OPFA	Vyúčtovanie nedoplatku za spotrebované neskladovateľné dodávky – spotreba bola vyššia ako priebežne fakturované sumy a rezerva nebola vytvorená: a) nedoplatok za neskladovateľné dodávky b) DPH c) celková suma	503 343 –	– – 321
5.	OPFA	Vyúčtovanie preplatku za spotrebované neskladovateľné dodávky – spotreba bola nižšia ako priebežne fakturované sumy: a) preplatok za neskladovateľné dodávky b) DPH c) celková suma	– – 315	503 343 –

Cestovné výdavky

Zamestnanec má nárok na cestovné výdavky, ktorými sú cestovné lístky, lodné lístky, letenky, ležadlá, lôžka, mestskú/miestnu verejnú dopravu a takisto aj výdavky na taxík. Aby boli zamestnancovi uznané a preplatené cestovné výdavky, musí ich zamestnanec doložiť príslušným dokladom, t. j. lístkom, ktorý časovo a vecne súvisí s pracovnou cestou a miestom výkonu pracovnej cesty. V prípade, že zamestnanec nezdokladuje cestovné výdavky, môže sa zamestnávateľ rozhodnúť preplatiť mu náhrady v ním uznanej výške s prihliadnutím na podmienky pracovnej cesty (§ 35 ods. 1 zákona o cestovných náhradách).

▣ Príklad č. 1

Zamestnanec bol vyslaný na pracovnú cestu vlakom. Vo vlaku zaplatil aj za lôžko. V meste vyslania na pracovnú cestu použil na prepravu mestskú hromadnú dopravu a má cestovný lístok. Má zamestnanec nárok na preplatenie cestovných výdavkov?

Riešenie

Zamestnanec má nárok na preplatenie cestovného lístka za vlak, ako aj príplatok za lôžko. Zároveň má nárok na preplatenie aj cestovného lístka za mestskú hromadnú dopravu v meste vyslania na pracovnú cestu. Všetky tieto výdavky predstavujú pre zamestnávateľa daňový výdavok podľa zákona o dani z príjmov, a to podľa § 19 ods. 2 písm. d). Pre zamestnanca predstavuje preplatenie cestovných výdavkov príjem, ktorý nepodlieha dani z príjmov FO.

▣ Príklad č. 2

Zamestnanec bol vyslaný na pracovnú cestu. Cestoval vlakom, ale stratil cestovný lístok. Má zamestnanec nárok na preplatenie cestovných výdavkov?

Riešenie

Zamestnávateľ sa môže rozhodnúť podľa podmienok železničného prepravcu preplatiť zamestnancovi cestovný lístok aj bez dokladu, a to vo výške, ktorú sa sám rozhodne uznať. Pre zamestnanca predstavuje preplatenie cestovných výdavkov príjem, ktorý nepodlieha dani z príjmov FO.

Obstaranie nehnuteľnosti za účelom jej ďalšieho predaja

Účtovné zobrazenie

V účtovníctve účtovnej jednotky, ktorá obstaráva nehnuteľnosť za účelom jej ďalšieho predaja, sa účtuje na ťarchu účtu 133 – *Nehnutelnosť na predaj*, ak:

- nejde o predaj nehnuteľnosti v nezmenenom stave, alebo
- ak nie sú splnené podmienky na účtovanie o zákazkovej výstavbe nehnuteľnosti určenej na predaj.

Na účte 133 – *Nehnutelnosť na predaj* sa účtujú aj opravy, technické zhodnotenie a súvisiace náklady spojené s nehnuteľnosťou, ktoré vznikajú za účelom uvedenia nehnuteľnosti do stavu spôsobilého na predaj. Z uvedeného vyplýva, že ide o nehnuteľnosť, ktorú účtovná jednotka obstaráva s tým, že ju upraví do stavu na predaj, tzn. ide o úpravu, resp. zmenu existujúcej nehnuteľnosti, a teda nejde o výstavbu novej nehnuteľnosti.

Pre úplnosť uvádzame, že na účte 133 – *Nehnutelnosť na predaj* sa účtuje aj obstaranie pozemku, na ktorom sa realizuje výstavba nehnuteľnosti za účelom predaja podľa § 30d ods. 6 postupov účtovania pre podnikateľov.

Pri predaji nehnuteľnosti, ktorú účtovná jednotka obstarala za účelom predaja, sa podľa § 44 ods. 11 postupov účtovania pre podnikateľov účtuje takto:

- vyradenie nehnuteľnosti z účtovníctva na ťarchu účtu 507 – *Predaná nehnuteľnosť* so súvzťažným zápisom v prospech účtu 133 – *Nehnutelnosť na predaj*,
- výnos z predaja nehnuteľnosti v prospech účtu 607 – *Výnosy z nehnuteľnosti na predaj* so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 311 – *Odberatelia*.

▣ Príklad č. 26

Účtovná jednotka kúpila nehnuteľnosť, na ktorej vykoná opravy a rekonštrukčné práce a následne chce nehnuteľnosť ďalej predať.

P. č.	Doklad	Účtovný prípad	Suma v €	MD	D
1.	PFA	Obstaranie nehnuteľnosti za účelom jej ďalšieho predaja	100 000	133	321
2.	PFA	Náklady na opravu a rekonštrukciu nehnuteľnosti vykonané dodávateľským spôsobom	50 000	133	321
3.	VFA	Vystavená faktúra odberateľovi za predaj nehnuteľnosti	180 000	311	607
4.	IÚD	Vyradenie nehnuteľnosti z dôvodu predaja	150 000	507	133